

اقتصادیات

مجموعہ سی

استراک بلی

عنائی ملکیتی ایچون:
بیلیجی بر بوجوق لیرا

اجنی ملکیتی ایچون:
بیلیجی ۴۴ مارق - ۲۰۰ قرائق

دالہسی ۳ غروش

بیل ۱ - صانی ۶

اعلامہ بلی

بردهلق مرسل ایچون:

بکری غروش

سنہک اعلان ایچون
آبرجہ آکلاشلیز

۱۳۳۲، مارت ۲۱

ادارہ خانہ: استانبول، سلطان حامی - معقولیان خانق

علمی و علمی ہر نوع اقتصادی مسئلہ لرن بحث ایدر و ہر بازار ایرتہسی کونی چیقار .

مجموعہ مزہ یازامق ڈاتارک اسماری [الفبا صراسیلہ] : آرسلان قندی ، دیون عمومیہ مدیر عمومی - احمد امین بک ، دارالفنون ایستاتسٹیق معلی - ارشد بک ، خارجہ نظارتی امور تجارتیہ مدیری - توفیق بک ، دیوان محاسباتی رئیس - چلوید بک ، سابق مالیہ نظری و قلمہ سلاطینہ میعوی - جمال بک ، معاون مدیر عمومی - حامد بک ، عنائی ناظمہی مجلس ادارہ اعضاسی - حسن تھسین بک ، مالیہ مستشاری - خلایجان افندی ، سابق ناظمہ نظری و استانبول میعوی - خلوصی بک ، سابق ناظمہ نظری و حجاز دیمیر بوزاری مدیر عمومی - ساسون افندی ، بغداد میعوی - سعاد بک ، خارجہ نظارتی امور ادارہ مدیر عمومی - سعید بک ، صنایع مدیر عمومی - سلیمان سامی بک ، ناظمہ نظارتی طرق ومعابر مدیر معاوی - سلیمان سری بک ، ناظمہ نظارتی ناظمہ مدیر عمومی - شیا کورک آلپ بک ، دارالفنون اجتماعات معلی - عہان فطری بک ، طرق ومعابر ادارہ ہیئت فنیہ رئیس - علی جنائی بک ، حلب میعوی - علی رضا بک ، امور پیرطریہ مدیر عمومی - غالب بک ، پوستہ و تلہغراف نظارتی قلم مخصوص مدیری - فائق نژت بک ، مالیہ نظارتی واردات مدیر عمومی - فرید بک ، مسکو کات مدیری - کاتم بک ، مالیہ نظارتی دیون عمومیہ ومعاملات نقدیہ مدیری - مصطفی بک ، ناظمہ نظارتی دیمیر بوزاری مدیر عمومی - مصطفی شرف بک ، تجارت وزراعت مستشاری - مختار بک ، ناظمہ مستشاری - منیر بک ، سیغورطہ لرن مدیری - نسیم بک ، زراعت مدیر عمومی - یوسف کال بک ، عدلیہ مستشاری .

مترقی ملکیتلر دہ بیلہ بویوک برایش کوردہ میسہ جککرنی ہر کس بیلر ، چونکہ قومیسونلر دہ شخص مسؤلیتی یوقدر ہیچ کیمسہ قومیسونہ محول اولان ایشلری اوزرینہ آماز . ہلہ بویوک بر فکر تشبہ متوقف اولان ایشلرک قومیسونلرہ تودیبی بسبتون عشدہ ؛ چونکہ تشبہ ہیئتدن دکل آتیق شخصدن کلیر . بو ہر یردہ بویلدہرہ ، زردہہ باشقہ دورلو اولماسی ایچون ہیچ بسبب یوقدر .

مع المسار علاوہ ایتملیدرکہ مذکور لایحہ ک مندرجاتی نظارتیہ عیناً قبول اولنامشدر . اولنک ایچون مجلس اقتصادیانک بسبتون باشقہ اساسلر ومملکتہ حقیقہ " نافع اولہیلہ جک برشکل و صورتہ وجودہ کلہجکئی امید ایدہ بیلیر .

فکرینزجہ مجلس اقتصادیات بسبتون مستقل بر ماہیتی حائر اولمالی وملی اقتصاد علمندہ ک زیادہ حائر اختصاص اولان ذواتدن تشکل ایتملیدر . مجلس اعضاسی مأمور اولہ میہ قہقری کی بشقہ بر اینشلہدہ اشتغال ایتملیدر . مجلس اعضاسی اولسہ اولسہ الیکزدار الفنوندہ علم اقتصاد معلملکی درعہدہ ایدہ بیلیر . بو صورتہ مجلس اعضاسی ملی اقتصاددہ تدقیقات وقصصائدہ بولنئی کندیلر .

ینہ صنعت ومسلك اتخاذ ایدرلر .
اول و آخر یازدینمز وجہلہ ملی اقتصادیزک الہ بویوک قصوری ارباب تدقیقک فقدانندن عبارتدر . زردہ اقتصادیاتلہ اوغر اشانلر شمدیہ قدر عمومی نظریات علمییہ حصہ اشتغال ایتملیدر . احوال خصوصیہ اقتصادیہ مز بر اعتائی مخصوص ایلہ تدقیق اولنامشدر . اولنک ایچوندرکہ مع التأسف بزشمذیلک ملی اقتصادیز حقتہ ک تاریخی واحصائی معلوماتی اجنی اثر لرن اقتباس ایتمک مجبور . یئندہ بولنیروز . حالبوکہ مجلس اقتصادیات بویلہ مستقل بر صورتہ وجودہ کلیرسہ آز مدت ظرفندہ ملی اقتصادجیلرینزیشیز ؛ ہم

یکی اقتصادی مؤسسه لرن

- ۱ -

نکین آلیہ

زراعت وتجارت نظارتندہ تشکیلی قرار کیر اولان یکی اقتصادی مؤسسہ لرن مکبراً بحث ایتمکدک . بویکی مؤسسہ لرنک تشکیلاتی و طرز ادارہسی حقتہدہ هنوز قطعی مقررات اتخاذ اولنامدینی ایچون بو خصوصہ مجموعہ مزہ بر مداولہ افکار قوسی آجنی فائدہدن خالی کور میوزر .

بو مؤسسہ لرنک الہ مهمی شہسزدرکہ مجلس اقتصادیاتدن عبارت اولہ جقدہ . بو بایدہ تنظیم اولتان ایلمک لایحہ موجبتجہ و مجلسہ داخل اولاجق ذوات تجارت وزراعت نظارتی ارکانیلہ کرک خارجدہ و کرکسہ دوائر سائر دولتہ بو خصوصہ صاحب اختصاص اولق اوزرہ معروف اولانلر دن مرکب اولہ جقدہ . مجلسک اساس اشتغالی مملکتندہ وجودہ کتیریلن ویاکتیرلسی مطلوب بولان تأسیسات اقتصادیہ موجودیتی تحت وجودہ کوریلن تسلسل و روابطی قانون تکاملاتہ تبعاً ادامہ ایتمک ودوائر دولتہجاییلہ سامی مفید عد ایدیلن تشبثاتک اجرایی ضمتندہ دوائر مذکورہ فی ایفاظ ایلمک ویاخود ماہیت عمومیہ فی شامل اولان مسائل اقتصادیہ وجودہ کتیرلسی ایجاب ایدن تأسیساتک وضعی ضمتندہ مجالس تشریعیہ تکلیفاندہ بولنملق اوزرہ تجارت وزراعت نظارتیہ استشارہدہ بولنئی کی خصوصاتدن عبارت اولہ جقدہ . کورولیورکہ مجلس اقتصادیات ایلمک اول عادتاً بر قومیسون مخصوص کی تصور ایدہ شمدی . بو قومیسونندہ دوائر رؤسای بر آرایہ کلہرک مسائل عمومیہ اقتصادیہ حقتہدہ مداولہ افکار ایدہ جککری . حالبوکہ قومیسونلرک الیکز بزم مملکتمزہ دکل حتی الہ

افکار عمومی، علفه دارلری تنور ارشاد ایتکه چالیشمالدر. سائر مملکتلرده ارباب علم و اختصاص بو وظائفی کند. یلکندن یابارلر، ایجاب ایدرسه رسمی و غیر رسمی دأره و جمعیتلر. دن معاونت نقدیه استحصال ایدرلر. مع التألف بز بوکی ایشلری شخصی تشبیه برافمایز. چونکه علملریز، متخصصلریز بالکیز علملریه کینیمک وضعتیده دکادرلر.

ایشته فکریزجه مجلس اقتصادیات مؤسسه سنک الک مهم وظیفه سی کله ک بون معنایسه ملی اقتصاد جیلر یئشدره دک اولنره بو صنعت و مسئله امرار حیات ایتک امکاتی ویرمکدن عبارت اولمالیدر.

بز صورت قطعیده بوکایه اولمالی زکه اقتصادی ترقی نه اداری، نه ده عملی بر مسئلهدر. یعنی اقتصادی اصلاحاتلر نه حکومت آدمربنک، نه ده ایش اربانک ثمره مساعی اوله جقدر. بو آنجیق علملرک، متخصصلرک اثر فعالیت اوله بیلیر. حکومت آدمربلر ایله ایش اربانی عالم و متخصصلرک اجرائی واسطه لری حکمنده اولیق شرطیه نائل موفقیت اوله بیلیرلر.

حکومت مأمورلریه ایش اربانی علمک ارشادات و تنویراته عرض افتقار ایتهدن شوراده بوراده متفرق صورتده ابراز موفقیت ایده بیلیرلر. فقط هیچ بروقت ملی اقتصاد، ده طوعریسی مملک ثروت عمومییه صورت عمومیده بونلرک سی و تشبیرلرندن مستفید اولاماز، حتی بعضی احوالده ضرر کورمییه مستعد کلدرد. بوملک سائرده بالتجربه مرتبه شوبه وارمش اولان بر حقیقتدر.

۱۹۰۱ سنه سنده آلمانیه شدتلی بر بحران اقتصادی ظهور ایتش، بو بحران نتیجه سنده صنایعک اس اساسی اولان معدن استحصالاتی تناقص ایتشدی؛ معدنلرده فابریکلرده علاقه دار اولان بویوک مؤسسات مالییه دخی بو بحران یوزندن یک زیاده متأثر اولمشلردی. عادتاً ناکهانی بر صورتده ظهور ایتش اولان بو بحران آلمانیه هر کی حیرت و اندیشهیه دوشورمشدی. هیچ کیمسه بو بحرانک سبب ظهورینی صورت قطعیده کشف و تعین ایده میوردی. نهایت ارباب علم و اختصاص مسئلئی الارینه الدیرلر، معنایی حل ایدیوردیلر. اکثریت اعتباریه ملی اقتصاد جیلرندن مرکب اولان [Verein für social politik] سیاسیات احتیاجیه جمعیتی طرفندن یاییلان اوزون و مشکافانه تدقیقلر نتیجه سنده ثابت اولدی که بحران ایش آدمربنک دستورسز، مع توسر خر. کترلندن ییلری کیشدر، چونکه تشبئات صنایعک و معدنلر زیاده و حسابسز صورتده چوغاش و بویوش، اله موجود بون سرمایهلر اورایه حصر اولمش، احتیاط آقچه ره اهمیت ویرله مشدی. بو حقیقت مرتبه شوبه واردقندن سوکره بو کی بحرانلرک عدم تکرری ایچون تدبیرلر اتحاد و دستورلر تعین اولمشدر. جاهلر متفقه آمریقاد علم اقتصاد پروفوسورلریه ایش اربانی دائماً ل برلکله چالیشیرلر و منظم قونقره لری و اجتماعلرده ملی اقتصاده متعلق مسائل مهمه یی مشترکاً

علمی همه عملی بر صورتده اسباب ترقی تأمین ایدلش اولور. تشکیلات و تنسیقات [Organisation] خصوصنده بالکیزره دکل بون دنیا به نمونه امتثال اولان آلمانیا بو مسئلهده ینه عینی صورته حرکت ایتمشدر. سوک زمانلرده آلمانیه ده بر مجلس اقتصادیات تشکیل اولمشدر. شو قدرکه بو مجلس ملی اقتصاد حقنده تدقیقات اجرائی ایچون دکل ملی اقتصادله علاقه دار اولان دیگر اقتصاد ساحلرینی کشف ایتک مقصدیه وجوده کیشدر. محاربه عمومییه ک ویردیکی نتیجه لر سائیه سیله آلمانیا شرقه طوعرو توجه نظر ایتک مجبور یئنده بولمشدر.

شمه یی قدر شرق مسئله سی ایچون بر پومرانیانفرینک فدا اولماسی بیه جوق کورن آلمانیا سوک زمانلرده منافع حیاتییه سنک شرقده بولندیقی قاعته ی آکساب ایتش و شرق و غرب جههلرنده استحصال اولان لایعه مظفریتلر سایه سنده محاربه ک نتیجه سی اقدیه کورلمک باشلار باشلاماز آلمان زمامدارانی آلمانیا ک آتی اقتصادینی شرقده و بالخاصه اسلام و تورک شرقده کورمشلر و اوکا کوره شمیدیدن زمینی حاضر لامغه باشلامشلردر. آرتق بوندن سوکره آلمانیا حکومتک مهم وظیفه سی شرقی یقیندن تدقیق ایتک، طایبق و آکلامقندن عبارت اولمشدر. بو وظیفه خارجه، تجارت و یامالیه نظارلرندن بولان مأمورینه تدویع ایدلشمش، آنجیق خارجدن جلب ایدیلن ارباب اختصاص ایله متعدد هیئتلر وجوده کیتلمشدر. بو هیئتلرک اعضایی صیق صیق مملکتیه کلپور. اقتصادی، سیاسی، اجتماعی احوالمری اولنره مخصوص علمی مه تدولرله تدقیق ایتد. کدن سوکره مملکتلرینه غایت قیمتی، برحواله معلومات ایله عودت ایدیورلر. آرتق شرق ایله مناسبانه کیریشه جک اولان آلمان تجارتی، آلمان صنایعونی، آلمان سرمایهدارانی محیطی مشکافانه بر صورتده تدقیق ایتش اولان بو هیئتلرک تبیین ایده جکری استقا. متلر، بونلرک چیزه جکری خطوط عمومییه دائره سنده حرکت ایده جکلردر زده ملی اقتصادیمیزی کشف و تعین ایتک ایچون عینی اصولی تعقیب ایتلیز.

اصلاحات یایقی ایچون وجوده کتیره جکمز هیئتلرک اعضایی ملی اقتصاد جیلینی کندیلرینه صنعت و مملک اتخاذ ایتلی، اقتصاد جیلینی بالکیز قلم اوطلرنده، قرطاسی معاملهلرندن اوکره تمه ملی. و کندیلرینه مودوع اولان وظائفک ایفای خصوصنده طبیعی استقلال تامه مالک اولمالیدرلر. ایجاب ایدرسه بالذات آناطولی کو. یلرینی کزه دک کویولورمک مرضلانی، رنجیرلریز ک یاره لرینی یقیندن تشخیص ایتکه چالیشمالیدرلر. اصلاحاته مدار قیاس اولیق ایچون بونلر صیق صیق آرووپانک مناسب مملکتلرینه بالذات کیده دک تدقیقات اجرا ایده بیلیرلر. هیئت اعضاسنک ثمره مساعی بالکیز نظارته و یاجود نظارلره تقدیم اوله جق لایحه لره، راپورلره انحصار ایتمه ملی، اولنر علمی، مقصد و مصلحته موافق نشریات ایله

اوزرینہ بر مناقصہ اجرا اولتور و رسمی زراعت معاہنہ خاہہ لورینک نظارت و تفتیشی آئندہ کورہلر، تخمقلار، صان و سائرہ اشترایا دیلیلر. بعض شرکتلر مهم مقدارده امتعه و محصولاتی غیر مأمول احتیاجاتک استیفا سنہ مخصوص اولوق اوزرہ کندنی دمہ پورلنده محافظہ ایدرلر.

۱۹۰۴ سنہ سنہ فلمنکده بوکی قوئور ایتفیلرک عددی ۸۵۵ و اعضا یه ده ۵۶۱۹۲ دن عبارتدی. اجرا ایتدیک مایعات ایسه تقریباً ۶۱۰۰۰۰۰ لیرالقی کورہ، ۴۴۰۰۰۰۰ لیرالقی، ۱۷۵۰۰ لیرالقی تخمقل و ۱۵۰۰۰۰ لیرالقی محصولات مختلفه اولوق اوزرہ جمعاً ۱۶۱۸۲۵۰۰۰ لیرایه بالغ اولیوردی.

بوکی شرکتلرک [Bærenbond] نالیله تشکیل ایلدیک ایالت اتحادلری میانده بالخاصہ لیمبورغ ایالتی جیفتجیلر اتحادی شایان ذکر ددر. بو اتحادک وسعت معاملاتق حقتده بر فکر و بر کم ایچون ۱۹۰۱ سنہ سنہ ۱۵ میلیون کیلو کورہ اشترایا ایش ایکن یالکیز یش سنہ سوکره یعنی ۱۹۰۶ سنہ سنہ ۳۰۶۰۰۰۰۰ کیلو صاتیق آلدیغنی سوبلمک کفایت ایدر.

بو تشکیلاته علاوه فلمنکده شرکتلر زراعیه هیئت مرکزیه سی طرفندن ۱۹۰۰ سنہ سنہ تأسیس اولٹان و ایالت باشنه بر شخص اعتباریه اون بر اعضا دن مرکب اولان بر قوئور ایتفیلرک شرکتندن عبارت بر دائره مرکزیه موجوددر. اعضا دن هر بری منسوب اولدیغنی ایالتک شرکتلر اشترایا سی طرفندن انتخاب اولتور. شرکتلر محلیه سپارشلرنی دائره مرکزیه تبلیغ ایدلمک اوزرہ ایالت منلی اولان اعضایه ایصال ایدرلر. سپارشلر پیاسه ده کی فیات موجبجه اجرا ایدیلر. فقط سنہ نہایتنده مضارفع عمومیه تک طرح و تزیینلندن سوکره باقی قالان مقدار مایعات واقعہ نسبتنده تمتع اوله رق شرکتلر آرسنده تقسیم اولتور.

معیتده بولندیردین بر مقدار مستخدمین ایله تدویر امور ایدن اجرتلی بر مدیرک تحت اداره سنده بولنان دائره مرکزیه، کمیوی کورہه بر یاقا تورتورلیه آلتاسانک شاتسفورت شهرنده کی املاح کمیویه سندیق سنندن طوبدن تاجرلر مخصوص اهیون فیاتلرله مایعاتده بولنه بیلمشدر. یالکیز ۱۹۰۶ سنہ سنہ دائره مرکزیه واسطه سیله ۲۹۰۰۰۰۰ لیرالقی ۹۹ میلیون کیلو کورہ صاتون آلتخدر که بو، مؤسسه تک، بر احتیاج حقیقی تطمین ایلدیکنی اراده ایدر.

ممالک سائرده مایعات قوئور ایتفیلرک شرکتلری آرز چوق تأسیس ایش ایسده بو بولده کی مایعاتک اجرایی وظیفه سی بر جوق برلرده حالا یوقارده بحث ایتدیکلر زراعت سندیقعلری طرفندن درعهده و ایفا اولقمدهدر. هر حالده بوکی قوئور ایتفیلرک تشبثاتک منتج موقوفیت اولماسی ایچون مایعاتک ممکن مرتبه فکر تجارته مالک کار آشنا بر مدیر طرفندن تدویر و تمیشت اولماسی

حل ایدرلر. حمایر متفقده ده ۱۹۰۷ سنہ سنہ مسکوکات بحرانی یه علم اربابی ایششاردر.

ممالک متدنه تک هر طرفنده ارباب علم و اختصاصک ملی اقتصادک ترقیاته ندرجهیه قدر اجرای تاثیر ایتدیکنه دائر بشقه متعدد مثاللرده وارد.

زده تشکیل ایدہ جک اولان مجلس اقتصادیات ملی اقتصادیمزه علمی، مه تودلی تدقیقک معاوضتی تأمین ایتدیکه موفقی اولور سه ملکتمزه بو بوبوک بر نعمت اوله جقدر.

قوئور ایتفیلرک شرکتلری

۲

البارز

علوم تجاریه و اقتصادیه معلمی

یکن مقاله مده ممالک عثمانیه کی زراعی ملکتلرده بالخاصہ زراعت قوئور ایتفیلرک موقوفته تأسیس ایدہ سیله جکنی سوبلمش ایدم. شمدی ایسه زراعت قوئور ایتفیلرک عمومیه نه کی شکللر آکتساب ایلدیکنی و بونلر میانده هانکیلرک ده زیادہ موقوفیت کوستردیکنی، هانکیلرک ده زیادہ مستعد ترقی بولندیکنی تدقیق ایدہ جکم:

زراعت قوئور ایتفیلرک تعقیب ایتدیکنی مقصدک نوعه کورہ بالخاصہ شو ناملرله تشکیل ایدہ بیلیر:

۱. — مایعه قوئور ایتفیلرک شرکتلری
۲. — استحصالات
۳. — اعمالات
۴. — صاتیق
۵. — اعتبار زراعی
۶. — زراعت مقابل سیغورطه لری

بتون زراعی ملکتلرده اهالینک طبیعت و اوصافه و موقعک احوال اقتصادیه سنه کورہ بو نوع شرکتلرک کاه بریسی و کاه دیگر ترقی و انکشاف ایدہ بیلمش ایسده جمله سی آرز چوق اثر موجودیت کوسترمکده و نال موقوفیت اولقمدهدر.

۱. — مایعات قوئور ایتفیلرک شرکتلری

بو قوئور ایتفیلرک صورت مخصوصده زراعت کورہ لورینک، تخمقلارک، حیوانات یتک و بعض احوالده زراعت ماکنه لورینک اشتراسیله اشتغال ایدر. بوکی قوئور ایتفیلرک اکثریا مسائل زراعیه ده جیفتجیلر ره برلک وظیفه سی ایفا و معلومات نافعہ اعطا ایدر. فلمنکده بعض تشکیلات مخصوصه بی حائز مایعات قوئور ایتفیلرکی موجوددر. اوراده شرکتلرک اعضا سی سنده بر ویا ایکی دفعه هیئت عمومیه خالنده اجتماع ایدرلر؛ و او اجتماعده محتاج اولدقلری ماللرک مقصدلرلی کاتب عمومی به بیلدیرلر. بونک